

به نام خداوند بخشنده مهربان

دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

دانشکده

طرح دوره (Course plan)

دوره یا ترم تحصیلی: 1		نام و کد درس: ارزیابی جامع و مدل های مراقبتی سالمندان
پیش نیاز: مبانی سالمندشناسی	گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد سلامت سالمندی	تعداد فراگیران: 7
تعداد واحد: 1.5 واحد نظری و 0.5 واحد کارآموزی (اختصاصی اجباری)	تعداد کل جلسات: 17 جلسه 2 ساعته + 8 جلسه کارآموزی	مکان برگزاری کلاس: دانشکده بهداشت
زمان برگزاری کلاس: دوشنبه هر هفته ساعت 14:30-16:30	مدرس و مسئول درس: دکتر عادل راد	ایمیل مدرس: adeli_f@umsu.ac.ir adeliradf@gmail.com

توصیف درس (Lesson Description)

ارزیابی جامع وضعیت سلامت بر مبنای توانایی ها، ضعفها، و آسیب پذیری های بالقوه یا بالفعل در سالمندان اساس هر گونه برنامه ریزی مراقبتی را تشکیل می دهد. از آنجا که تغییرات جسمانی، شناختی و روانشناختی سالمندان و در بسیاری از موارد وجود همزمان مشکلات و بیماریهای مختلف در آنان، شرایط متفاوتی را در آنان در مقایسه با سایر گروه های جمعیتی ایجاد می کند که این شرایط بایستی در ارزیابی و برنامه ریزی مراقبت مورد توجه قرار گیرند. همچنین شرایط مذکور بر طراحی مراقبت هماهنگ و ادغام یافته با رویکرد تیمی چند-رشته ای برای به حداکثر رساندن سلامت و بهزیستی سالمندان دلالت می نماید. همچنین درس حاضر به آشنایی با انواع مختلف ساختارها و مدل های مراقبتی و خدمات بهداشتی- اجتماعی ویژه سالمندان در کلیه سطوح قابل ارائه در منزل، سطح جامعه و مراکز و موسسات نگهداری می پردازد.

اهداف درس

هدف کلی (Goal)

آشنایی با اصول و روشهای ارزیابی جامع سالمندان در ابعاد مختلف سلامت (جسمانی، فیزیکی، شناختی، روانی، معنوی و اجتماعی) و آشنایی با انواع مختلف ساختارها و مدل های مراقبتی و خدمات بهداشتی- اجتماعی ویژه سالمندان در کلیه سطوح پیشگیری و قابل ارائه در منزل، سطح جامعه و مراکز و موسسات نگهداری.

اهداف اختصاصی (Objectives)

1. آشنایی با انواع مختلف ساختارها و مدل های مراقبتی و خدمات بهداشتی- اجتماعی ویژه سالمندان در کلیه سطوح پیشگیری و قابل ارائه در منزل، سطح جامعه و مراکز و موسسات نگهداری روزانه، مراکز مراقبتی نگهداری شبانه روزی سالمندان/خانه سالمندان، مراکز سرپایی و کلینیک ها و بیمارستانها.

2. آشنایی فراگیران با اصول مدیریت و رهبری اثربخش، برنامه ریزی و ارزشیابی فعالیتهای مراکز مختلف مراقبتهای سالمندی اعم از مراقبت در منزل، مراکز سرپایی، مراکز روزانه، مراکز مراقبتی نگهداری شبانه روزی و بیمارستان.

3. یادگیری اصول و روشهای ارزیابی جامع سالمندی شامل سنجش توانایی ها، ضعفها، وم یزان آسیب پذیری در ابعاد مختلف سلامت (جسمانی، فیزیکی، شناختی، روانی، معنوی و اجتماعی) در سالمندان و کسب آمادگی برای برنامه ریزی و ارائه ی مراقبت جامع نگر متناسب با محل اقامت سالمند و نتایج ارزیابی جامع

4. آشنایی با شرح وظایف و نوع ارائه خدمات اعضا تیم مراقبتهای سالمندی در هر یک از سطوح مراقبتی (خانه، مرکز نگهداری و بیمارستان).

امکانات و مواد آموزشی (Educational Resources)

کتاب، جزوه، کامپیوتر، دیتا ویدئو پروژکتور، پاورپوینت، وایت بور، عکس، فیلم آموزشی

روش ها و فنون آموزشی (Educational Methods / Techniques)

سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، بارش افکار، حل مسئله

استراتژی آموزشی (Educational Strategy)

فراگیر محور

مقررات کلاسی، تکالیف و تجارب یادگیری (Rules / Assignments / Learning experiences)

حضور منظم در کلاس درس، گوش دادن به توضیحات مدرس، مشارکت فعال در بحث های کلاسی، یادداشت برداری در طول برگزاری جلسات آموزشی، مطالعه مطالب ارائه شده، ارائه کلاسی، آماده شدن برای ارزشیابی.

ارزیابی دانشجو (Student Assessment)

نمره	آیتم
2	انجام تکلیف عملی
3	ارزیابی مهارت های عملی*
3	امتحان میان ترم
12	امتحان پایان ترم
20	مجموع نمره

نوع آزمون های میان ترم و پایان ترم: تشریحی

*ارزیابی عملکرد دانشجو در جلسات تمرین تکنیک های ارزیابی در محیط های شبیه سازی شده و بالینی با استفاده از مقیاسهای رتبه بندی.
*ارزیابی عملکرد دانشجو در اجرای ارزیابی جامع سالمندی شامل اخذ شرح حال، معاینات در حد امکان، بررسی نتایج آزمایشات پاراکلینیک در حد ممکن، و ارائه گزارش تفسیری از اطلاعات جمع آوری شده در حداقل 5 سالمند با استفاده از تکنیکهای مناسب (مانند MiniCEX) و مقیاس های درجه بندی عملکرد

دفنس و منابع آموزشی (References)

1. Osterweil D, Kenneth Brummel-Smith K, Beck KC. Comprehensive Geriatric Assessment. McGraw-Hill, Medical Publishing Division New York. Last edition.
2. Gallo JJ, Handbook of Geriatric Assessment. Jones and Bartlett Publishers. Last edition
3. Williams B, Anna Chang A, Landefeld, CS, Ahalt C, Conant R, Chen H. Current Diagnosis and Treatment: Geriatrics. McGraw-Hill Education. Last edition.
4. Theou O, Rockwood K. Frailty in Aging: Biological, Clinical and Social Implications. Karger Publishers. Karger Publishers Canada, Last edition

5. Fillit HM, Rockwood K, JB Young JB. Brocklehurst's Textbook of Geriatric Medicine and Gerontology. Elsevier Health Sciences. Last edition
6. Halter JB, Joseph G. Ouslander JG, Studenski S, Kevin P. High KP, Asthana S, Mark A. Supiano MA, Ritchie CS. Hazzard's Geriatric Medicine and Gerontology. McGraw Hill Education. Last edition
7. Bowker L, Price J, Smith S. Oxford Handbook of Geriatric Medicine, Oxford University Press, UK. Last edition
8. Markle-Reid, M. and G. Browne (2003). "Conceptualizations of frailty in relation to older adults." J Adv Nurs 44(1): 58-68.
9. Rockwood, K., R. A. Fox, et al. (1994). "Frailty in elderly people: an evolving concept." Cmaj 150(4): 489-95.
10. Capezuti et al. The encyclopedia of elder care: the comprehensive resource on geriatric and social care. Springer Publishing Company. New York. Last edition
11. Allen, J E. Nursing home administration. Springer Publishing Company. Last edition. Parts I & II
12. Tester, Susan. Community Care for Older People, A Comparative Perspective. MACMILLAN PRESS. Last edition. Chapters: 5 & 6.
13. inclair AJ, Morley JE, Vellas B, editors. Pathy's principles and practice of geriatric medicine. JohnWiley & Sons; 2012.
14. Hazzard, Bloss, Ettinger, Haller. Principles of Geriatric medicine and gerontology. Latest edition.
15. Ramsdell, J.W .,Medical management of the home care patient: guidelines for physicians
16. Harrington CH et al. Nursing facilities, staffing, residents, and facility deficiencies, 1991–1997.
17. Fillit HM, Rockwood K, JB Young JB. Brocklehurst's Textbook of Geriatric Medicine and Gerontology. Elsevier Health Sciences. Last edition
18. آموزش مراقبت از سالمند در خانه، ترجمه و تالیف: دکتر رضا فدای وطن و دکتر سید علی محمد یکتا مرام، انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، چاپ 1393.
19. علیزاده، م و قوام، پ. زمین خوردن در سالمندان: یک سندرم طب سالمندی. 1398. انتشارات ابن سینا.
20. میرزاده، ف و علیزاده، م . فرتوتگی (Frailty) در سالمندان: یک سندرم سالمندی. 1399. انتشارات ابن سینا.
21. علیزاده، م و همکاران. پروتکل بین المللی خدمات ومراقبتهای سالمندی . 1395. انتشارات تیمورزاده.
22. پروتکل ارزیابی و مراقبت از سالمندان، ترجمه طاهره سکوت، عبدالرحیم اسداللهی، نسیم پیرزاده، انتشارات آریا دانش. 1399
23. مقیاس های سنجش سلامت در سالمندی. 1398. علی صدراللهی. نشر حیدری. تهران
24. علیزاده، م و همکاران. ارزیابی جامع و نیازسنجی سالمندان مقیم خانه های سالمندان و آسایشگاه ها: ویژه آموزش دروس دانشجویان.(1402). انتشارات ابن سینا.
25. سالمند آزاری: یک سندرم سالمندی. تالیف:مehتاب علیزاده و فاطمه السادات میرزاده . انتشارات ابن سینا 1399

جدول زمان بندی درس (Schedule): دوشنبه هر هفته ساعت 14:30-16:30

جلسه / هفته	تاریخ برگزاری کلاس	موضوع / محتوای درسی
1		- معارفه، آشنایی با طرح درس و منابع تدریس، بیان انتظارات و ارزیابی اولیه
2		- ضرورت ارزیابی جامع سالمندی (CGA) توسط تیم چند رشته ایی مراقبتهای سالمندی - اصول ارزیابی جامع سالمندی (CGA) در منزل، سرای سالمندان، بیماران بستری در بیمارستان و اورژانس، مراکز سرپایی و مراکز نگهداری روزانه
3		- اصول ارزیابی مشکلات و اختلالات شایع دوران سالمندی (از جمله اختلالات شنوایی، بینایی، لامسه، دهان و دندان، تغذیه، زخم بستر، ارزیابی های قبل، حین و بعد از عمل جراحی، درد، خواب، یبوست، بی اختیاری مدفوع)
4		- ارتقای کیفیت quality improvement (ارزیابی assessment، مستند سازی documentation و مقررات regulation)
5		- اصول ارزیابی سندرم های شایع دوران سالمندی (افسردگی، دلیریوم، دمانس، بی اختیاری ادرار، سقوط و مشکلات راه رفتن)
6		- آشنایی با آزمایشات و تکنیکهای پاراکلینیکی مرتبط با سالمندان و نرم ها Normal و تغییرات آنها در دوران سالمندی
7		- تعریف فرتوتی (frailty) و مکانیسم های آن با تاکید بر نقش سیستم های ماهیچه ای-عضلانی، هورمونی و ایمنی - ابزارها و روش های تشخیص و ارزیابی فرتوتی (frailty) در سالمندان - تفاوت آسیب پذیری در زنان و مردان سالمند
8		- شیوع و بروز ، عوامل موثر، پیشگیری و مدیریت درمان آسیب پذیری در سالمندان
9		- مراقبت های بیمارستانی برای سالمندان
10		- ملاحظات اخلاقی در ارزیابی جامع سالمندی
11		- شبکه خدمات مراقبتهای رسمی (بهداشتی، درمانی و اجتماعی) و غیر رسمی career services ویژه سالمندان در ایران و سایر کشورها - مراقبت تیمی Team Care در سالمندان - اهمیت و جایگاه خانواده و فرد مراقب در مراقبت از سالمندان
		- مراقبت های مبتنی بر جامعه Community-based Services and Support - مراقبت در منزل (Home care) - مراقبت در مراکز مسکونی اقامتی (residential housing)
12		- مراقبت در خانه سالمندان/مراکز نگهداری شبانه روزی - مراقبت فرجه ای کوتاه مدت (Respite care) از سالمندان در مراکز نگهداری - مراقبت از سالمندان مبتلا به سرطان و بیماریهای صعب الاعلاج در مراکز نگهداری (Hospice)
13		- مراقبت تسکینی (palliative care) و انتهای عمر در سالمندان - مراقبت در مراکز نگهداری روزانه (Adult day care) - مراقبت طولانی مدت در مراکز (Dementia center) سالمندان دمانس و الزایمر

14	- مراقبت در بیمارستان (Geriatric hospital) - مراقبت بیمارستانی در منزل (Hospital at home) - کیفیت مراقبت Quality of Care - اصول مراقبت از سالمندان در حوادث و بلایای طبیعی	
15	- بررسی پژوهش های روز در حیطه ارزیابی جامع سالمندان	
16	- بررسی پژوهش های روز در حیطه مدل های مراقبتی سالمندان	
17	- جمع بندی مطالب شده، رفع اشکالات مربوط به دانشجویان، نقد و بررسی تکالیف عملی	
کارآموزی 1	- انجام ارزیابی جامع سالمندی شامل اخذ شرح حال، معاینات در حد امکان، بررسی نتایج آزمایشات پاراکلینیک در حد ممکن، و ارائه گزارش تفسیری از اطلاعات جمع آوری شده در حداقل 5 سالمند در هر یک از ستینگ های مختلف اعم از (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی). - مشاهده و تمرین تکنیک های ارزیابی جامع سالمندی (CGA) در محیط های بالینی انواع مختلف مدل های مراقبتی (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی).	
کارآموزی 2	- انجام ارزیابی جامع سالمندی شامل اخذ شرح حال، معاینات در حد امکان، بررسی نتایج آزمایشات پاراکلینیک در حد ممکن، و ارائه گزارش تفسیری از اطلاعات جمع آوری شده در حداقل 5 سالمند در هر یک از ستینگ های مختلف اعم از (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی). - مشاهده و تمرین تکنیک های ارزیابی جامع سالمندی (CGA) در محیط های بالینی انواع مختلف مدل های مراقبتی (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی).	
کارآموزی 3	- انجام ارزیابی جامع سالمندی شامل اخذ شرح حال، معاینات در حد امکان، بررسی نتایج آزمایشات پاراکلینیک در حد ممکن، و ارائه گزارش تفسیری از اطلاعات جمع آوری شده در حداقل 5 سالمند در هر یک از ستینگ های مختلف اعم از (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی). - مشاهده و تمرین تکنیک های ارزیابی جامع سالمندی (CGA) در محیط های بالینی انواع مختلف مدل های مراقبتی (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی).	
کارآموزی 4	- انجام ارزیابی جامع سالمندی شامل اخذ شرح حال، معاینات در حد امکان، بررسی نتایج آزمایشات پاراکلینیک در حد ممکن، و ارائه گزارش تفسیری از اطلاعات جمع آوری شده در حداقل 5 سالمند در هر یک از ستینگ های مختلف اعم از (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی). - مشاهده و تمرین تکنیک های ارزیابی جامع سالمندی (CGA) در محیط های بالینی انواع مختلف مدل های مراقبتی (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی).	
کارآموزی 5	- انجام ارزیابی جامع سالمندی شامل اخذ شرح حال، معاینات در حد امکان، بررسی نتایج آزمایشات پاراکلینیک در حد ممکن، و ارائه گزارش تفسیری از اطلاعات جمع آوری شده در حداقل 5 سالمند در هر یک از ستینگ های مختلف اعم از (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی). - مشاهده و تمرین تکنیک های ارزیابی جامع سالمندی (CGA) در محیط های بالینی انواع مختلف مدل های مراقبتی (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی).	

کارآموزی 6		- انجام ارزیابی جامع سالمندی شامل اخذ شرح حال، معاینات در حد امکان، بررسی نتایج آزمایشات پاراکلینیک در حد ممکن، و ارائه گزارش تفسیری از اطلاعات جمع آوری شده در حداقل 5 سالمند در هر یک از ستینگ های مختلف اعم از (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی). - مشاهده و تمرین تکنیک های ارزیابی جامع سالمندی (CGA) در محیط های بالینی انواع مختلف مدل های مراقبتی (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی).
کارآموزی 7		- انجام ارزیابی جامع سالمندی شامل اخذ شرح حال، معاینات در حد امکان، بررسی نتایج آزمایشات پاراکلینیک در حد ممکن، و ارائه گزارش تفسیری از اطلاعات جمع آوری شده در حداقل 5 سالمند در هر یک از ستینگ های مختلف اعم از (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی). - مشاهده و تمرین تکنیک های ارزیابی جامع سالمندی (CGA) در محیط های بالینی انواع مختلف مدل های مراقبتی (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی).
کارآموزی 8		- انجام ارزیابی جامع سالمندی شامل اخذ شرح حال، معاینات در حد امکان، بررسی نتایج آزمایشات پاراکلینیک در حد ممکن، و ارائه گزارش تفسیری از اطلاعات جمع آوری شده در حداقل 5 سالمند در هر یک از ستینگ های مختلف اعم از (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی). - مشاهده و تمرین تکنیک های ارزیابی جامع سالمندی (CGA) در محیط های بالینی انواع مختلف مدل های مراقبتی (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، مراکز نگهداری روزانه و درمانگاه های سرپایی).